

Senat USA przyjął ustawę Food Safety Modernization Act

W dniu 30 listopada br. Senat USA przyjął ustawę mającą na celu poprawienie bezpieczeństwa obrotu żywnością na rynku amerykańskim. Ustawa S.510 FDA Food Safety Modernization Act (tekst ustawy: <http://thomas.loc.gov/cgi-bin/query/z?c111:S.510>;) została przyjęta rok po zatwierdzeniu przez senacką Komisję ds. Zdrowia, przy wysokim poparciu przedstawicieli obu partii.

Ustawa wejdzie w życie po podpisaniu jej przez Prezydenta USA. Projekt ustawy Izby Reprezentantów różni się od przyjętej przez Senat, dlatego Izba może zażądać dostosowania przyjętej ustawy do swojego projektu. Ponieważ obecna sesja Kongresu kończy się 3 stycznia 2011 r., w takiej sytuacji ustawa trafi pod obrady kolejnego Kongresu, co opóźni jej wejście w życie. Jeśli ustawa zostanie zaakceptowana przez Izbę w obecnej formie, ma szansę wejść w życie na początku 2011 r. Ustawa nie precyzuje, jaki ma być harmonogram wprowadzania poszczególnych postanowień.

Wysokie poparcie dla ustawy, zarówno wśród polityków, jak i przedstawicieli organizacji konsumenckich, jest wynikiem relatywnie dużej w ostatnich latach liczby zatruc pokarmowych, wywołanych żywnością produkowaną lokalnie, jak również importowaną. Niemal jedna piąta żywności (w tym ¼ owoców morza) w USA pochodzi od zagranicznych producentów. Dzięki ustawie, agencja Food and Drug Administration (FDA) będzie miała większe możliwości kontroli nad importowaną do USA żywnością.

Jednocześnie, ustawa nie rozwiązuje problemu nakładania się kompetencji Departamentu Rolnictwa i innych agencji federalnych w zakresie bezpieczeństwa obrotu żywnością. Jej zapisy nie mają również zastosowania do rzeźni oraz większości przetwórci mięs i drobiu.

Główne zapisy ustawy mogące mieć wpływ na polskich eksporterów:

- Importerzy produktów spożywczych zobowiązani będą do posiadania programu weryfikacji wiarygodności dostawców i bezpieczeństwa importowanych produktów. Oznacza to, że importer musi posiadać do wglądu FDA taki zakres informacji na temat produktu, procesu produkcji i producenta, który pozwoli stwierdzić, że produkt jest zgodny z amerykańskimi regulacjami.
- FDA będzie przeprowadzać więcej inspekcji u producentów żywności (również zagranicznych). Inspekcja przeprowadzana będzie raz w roku w obiektach „wysokiego ryzyka” oraz przynajmniej raz na 4 lata w pozostałych obiektach. FDA może również zawierać porozumienia z obcymi rządami, w celu ułatwienia inspekcji obiektów zagranicznych.
- Wszystkie firmy spożywcze działające na terenie USA lub importujące żywność do USA będą miały obowiązek rejestracji w FDA. Rejestracja, dokonywana online, powinna być odnawiana co 2 lata. Ustawa upoważnia również FDA do zawieszenia praw wynikających z rejestracji, kiedy istnieje uzasadnione podejrzenie, że żywność produkowana w danym obiekcie może stanowić zagrożenie dla zdrowia lub życia. Przyjęta wersja ustawy nie przewiduje corocznej opłaty rejestracyjnej.

- FDA została upoważniona do żądania certyfikatu lub potwierdzenia bezpieczeństwa (wydawanych przez niezależny podmiot, upoważniony do tego przez akredytowaną przez FDA instytucję) w przypadku importowanej żywności "wysokiego ryzyka" oraz do odmówienia zezwolenia na wjazd do USA towaru, który takiego certyfikatu nie posiada lub który pochodzi z kraju odmawiającego dostępu do zakładów produkcyjnych amerykańskim inspektorom.
- Ustawa zezwala FDA na zatrzymanie produktów spożywczych, które zostaną uznane za podrobione lub sfalszowane (zgodnie z zapisami ustawy Federal Food, Drug and Cosmetic Act).
- Formularz "prior notice" dla importowanej żywności będzie musiał zawierać nazwy wszystkich krajów, które odmówiły pozwolenia na wjazd tego towaru na swoje terytorium.
- FDA będzie posiadać moc zarządzenia obowiązkowego wycofania produktu spożywczego w przypadku, kiedy firma zaniecha dobrowolnego jego wycofania, a kiedy towar jest zanieczyszczony lub zawiera nieuwzględnione w deklaracji alergeny, a co za tym idzie może być zagrożeniem dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt.
- FDA będzie zatwierdzać instytucje akredytujące niezależne podmioty wydające certyfikaty zagranicznym producentom żywności, których działalność jest zgodna z wymogami amerykańskich norm bezpieczeństwa.
- FDA została upoważniona do określenia wysokości kar pieniężnych za niestosowanie się firm do norm bezpieczeństwa obrotu żywności (wycofanie produktu, ponowna inspekcja).
- Testy laboratoryjne na zgodność z wymogami FDA muszą być przeprowadzane w laboratorium FDA lub w laboratorium akredytowanym przez instytucję posiadającą upoważnienie FDA.
- Zapisy ustawy zezwalają FDA na szeroki dostęp do dokumentacji zakładu produkującego żywność, jeżeli zaistnieje podejrzenie, że produkt pochodzący z tego obiektu jest zanieczyszczony i stanowi zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi lub zwierząt.
- FDA ma za zadanie opracowanie pilotowych projektów, których zadaniem będzie ocena nowych metod szybkiego i skutecznego namierzania i śledzenia znajdujących się w obrocie owoców i warzyw oraz żywności przetworzonej.
- FDA została upoważniona do wyznaczenia standardów bezpieczeństwa dla produkcji świeżej żywności na poziomie poszczególnych produktów.
- FDA otworzy swoje biura w przynajmniej 5 krajach.

*Opr. M. Dybek
WPHI Waszyngton*